

**Buskerud
fylkeskommune**

**Hordaland
fylkeskommune**

**Sogn og Fjordane
fylkeskommune**

Regional plan for Nordfjella med Raudafjell

Handlingsprogram 2015-2018

UTKAST 20.01.2015

Forord

Fylkestinget i Buskerud, i Hordaland og i Sogn og Fjordane vedtok 11. og 12. juni 2014 Regional plan for Nordfjella.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har etter dette tatt den regional planen til orientering (brev datert 18.08.2014).

Foreliggende handlingsprogram som er felles for de tre fylkeskommunene, er første ledd i oppfølgingen av den regionale planen. Hensikten er å avklare rammene for de tiltakene som ble beskrevet i den regionale planens handlingsplan (kapitel 7).

Handlingsprogrammet legges nå fram til fylkespolitisk behandling i alle tre fylker.

Innledning

Regional plan for Nordfjella er utarbeidet med utgangspunkt i bestillingsbrev fra Miljøverndepartementet datert 12. april 2007. Planen ble sluttbehandlet med tilnærmet like vedtak i de tre fylkestingene 11./12. juni 2014.

Buskerud fylkesting gjorde i møte 11./12. juni følgende enstemmige vedtak:

1. I henhold til plan- og bygningslovens §8-4 vedtar fylkestinget i Buskerud Regional plan for Nordfjella, med plankart og planrapport datert 06.01.2014.
2. Fylkestinget ber om at det i samarbeid med de to øvrige fylkeskommunene legges fram en egen sak om videre oppfølging av handlingsplanen.
3. Vedtaket gjøres under forutsetning av at de to øvrige fylkene fatter likelydende vedtak.

Hordaland fylkesting gjorde i møte 11./12. juni følgende enstemmige vedtak:

1. I medhald av plan- og bygningslovas § 8-4 vedtar fylkestinget i Hordaland "Regional plan for Nordfjella", med plankart og planrapport datert 06.01.2014.
2. Fylkestinget ber om at det i samarbeid med Buskerud fylkeskommune og Sogn og Fjordane fylkeskommune vert lagt fram ei eiga sak om vidare oppfølging av handlingsplanen.
3. Vedtaket vert gjort under føresetnad av at dei to andre fylka gjer likelydande vedtak.

Sogn og Fjordane fylkesting gjorde i møte 11. juni følgende enstemmige vedtak:

1. Fylkestinget vedtek Regional plan for Nordfjella, med plankart og –rapport datert 6. januar 2014, i samsvar med plan- og bygningslovas § 8-4.
2. Fylkestinget ber om at det, i samarbeid med Buskerud og Hordaland fylkeskommunar, vert utarbeida eit tilhøyrande handlingsprogram. Dette skal fremjast som eiga politisk sak.
3. Vedtaket vert gjort under føresetnad av tilsvarande vedtak i Buskerud og Hordaland fylkeskommunar.
4. Tillegg til handlingsplanen, punktet vassdragskonsesjonar i vilkårsrevisjonar: Berørte kommunar må delta i det skisserte prosjektet og i dialogmøte.

Planen ble i brev datert 20.06.2014, i henhold til Plan- og bygningslovens §8-4, oversendt Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Klima- og miljødepartementet. Likelydende brev ble også sendt berørte kommuner, fylkesmenn og statlige organer. Departementet kan innen tre måneder etter dette gjøre endringer som finnes påkrevd.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet skrev i brev datert 18.08.2014 følgende:

Vi takker for oversendt vedtak om Regional plan for Nordfjella. Det foreligger ingen innvendinger til planen. Planen er dermed vedtatt med endelig virkning av de tre fylkestingene i henhold til plan- og bygningslovens § 8-4.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har ingen merknader til planen og tar den til orientering. Vi ønsker fylkeskommunene lykke til med oppfølgingen gjennom de årlige handlingsprogrammene.

Planens kap. 7 er handlingsplan med 9 konkrete tiltak. Noen av tiltakene omfatter flere elementer. Innledningsvis omtales dette slik:

I henhold til plan- og bygningsloven (§8-1) skal regionale planer følges opp med årlige handlingsprogram:

Til regional plan skal det utarbeides et handlingsprogram for gjennomføring av planen.

Handlingsprogrammet skal vedtas av regional planmyndighet og rulleres årlig.

Hensikten med dette er realisering av planen.

I dette kapitlet omtales kort noen viktige oppfølgingspunkter. Etter at den regionale planen er vedtatt, vil disse punktene bli utdypet i et oppfølgende handlingsprogram der faglige rammer, tid for gjennomføring, prosjektansvarlige og kostnader bli mer konkretisert. Handlingsprogrammet kan da bli noe justert i forhold til dette kapitlet.

Alle prosjekter og tiltak vil kreve dialog og samarbeid. Hvem som etter hvert bør ha hovedansvar er vist under hvert punkt.

Nedenfor utdypes de enkelte tiltakene.

Rammer for gjennomføring

Gjennomføringen av handlingsprogrammet forutsetter samarbeid mellom involverte parter og fordeling av prosjektansvar. Aktører og ansvar er skissert under hvert enkelt punkt. Dette kan justeres noe dersom partene finner det hensiktsmessig.

Under hvert punkt er det også gitt en anslagsvis kostnadsramme og forslag til kostnadsfordeling. Det forutsettes at kommuner, fylkeskommuner, fylkesmenn, villreinnemnda og villreinutvalget deltar med egeninnsats uten økonomisk kompensasjon. Enkelte av prosjektene er omfattende og krever betydelig ekstern finansiering.

Ved avslutning av Regional plan for Nordfjella gjenstår ca. 680.000 kroner. Dette vil være de tre fylkeskommunenes felles og viktigste økonomiske bidrag til oppstart og gjennomføring av handlingsprogrammet. Disse omtales nedenfor som "planmidler".

Før oppstart av hvert enkelt prosjekt skal prosjektansvarlige, i samarbeid med prosjektgruppene, utarbeide mer detaljerte prosjektplaner som utdyper rammer for gjennomføring mht. faglig innhold, økonomi, framdrift, ansvar og styring. Prosjektgruppene bemannes av fagpersoner utpekt av den enkelte aktør selv. Parallelt med dette skal også finansieringen avklares.

Fylkeskommunene v/felles sekretariat bør ta ansvar for søknader om ekstern finansiering av de ulike prosjektene.

Nærmere om hvert tiltak

Tiltak 1	Nordfjellarådet
Beskrivelse	<p>Nordfjellakommunene har i mange år hatt en god rutine med årlige møter med bred deltakelse for å drøfte felles utfordringer i fjellområdet. Kommunene har møtt med politikere og administrasjon. I tillegg har villreinnemnda og villreinutvalget deltatt.</p> <p>Dette møtepunktet skal nå videreføres gjennom Nordfjellarådet. I forhold til tidligere praksis skal det utvides med Voss kommune, fylkeskommunene og fylkesmennene.</p> <p>Følgende oppgaver vil være sentrale:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Følge opp Regional plan for Nordfjella. Bl.a.<ul style="list-style-type: none">• være styringsgruppe for rullering av arealdelen når dette blir aktuelt (avklares gjennom de tre fylkeskommunens planstrategier)• årlig behandling av handlingsprogram• oppfølging av prosjekter (omtalt i handlingsprogrammet)2. Erfaringsutveksling om<ul style="list-style-type: none">• praktisk oppfølging av regional plan på kommunalt nivå

Handlingsprogram for Nordfjella 2015-2018.
Utkast 20.01.2015 til behandling i fylkesutvalgene

	<ul style="list-style-type: none"> • andre kommunale forvaltningsoppgaver i Nordfjella med sikte på mest mulig lik praksis • annet som medlemmene ønsker å drøfte <p>3. Dialog med eksterne aktører. I planarbeidet ble behov for tett dialog med Rallarvegrådet påpekt. Handlingsplanens prosjekter 7 og 8 skisserer også behov for dialog med eksterne parter. Formen på dialog og samarbeid avklares etter hvert.</p> <p>4. Arrangere et årlig "stormøte" der Rådets medlemmer med administrative representanter, medlemmene i villreinnemnda og villreinutvalget, samt andre aktuelle organ, inviteres til dialog om forvaltning av fjellområdet. Normalt bør dette legges til samme dag som det årlige rådsmøtet.</p>
<i>Aktører og ansvar</i>	<p>Som medlemmer av Rådet oppnevnes en sentral politiker fra hver kommune og hver fylkeskommune. Fylkesmannen (alle tre embeter), villreinnemnda og villreinutvalget inviteres til å oppnevne ett medlem hver. Det anbefales at alle også oppnevner varamedlemmer.</p> <p>Den mer uformelle administrative gruppa fra planarbeidet bør videreføres. Gruppas medlemmer vil være naturlige deltakere i det årlige rådsmøtet.</p> <p>Sekretariat: En av de tre fylkeskommunene påtar seg sekretariatsansvar for å følge opp Nordfjellarådet og annen koordinering knyttet til oppfølging av den regionale planen (anslagsvis 10% stillingsressurs med lønns- og driftskostnad 90.000 kroner per år). Dette forutsetter 30.000 kroner i årlig i økonomisk kompensasjon fra de to øvrige fylkeskommunene.</p>
<i>Tidsplan</i>	<p>Det gjennomføres et konstituerende møte første halvår 2015. I utgangspunktet skal det holdes et årlig rådsmøte med "stormøte" på forsommeren.</p>
<i>Finansiering</i>	<p>Alle aktører dekker egne reise- og oppholdskostnader.</p> <p>Kostnader til drift av sekretariat dekkes av de tre fylkeskommunene som bidrar med 30.000 kroner årlig.</p> <p>Det øremerkes 100.000 kroner fra planmidlene til felleskostnader i møter, og eventuelt prosjektstøtte, de første årene.</p>

Tiltak 2	Oppfølging av fokusområder
<i>Beskrivelse</i>	<p>Flere fokusområder er beskrevet i den regionale planens kap. 3.3. Aksen Rallarvegen/Finse – Geitryggen – Kongshelleren omfatter flere av disse. Dette er sårbare områder for villreintrekk, samtidig som DNT's hytter og rutenett i dette området er mye brukt.</p> <p>Det skal etableres et oppfølgende prosjekt som overvåker og følger utviklingen for villrein, likedan bør også omfang av ferdsel følges. Prosjektet skal søke både å sikre/bedre villreins trekkmuligheter (herunder vurdere behov og mulighet for flere tunneltak) og å ivareta friluftslivet. Geitryggområdet og Kongshelleren skal gis særlig oppmerksomhet. Ferdselstillinger langs Rallarvegen vil også stå sentralt.</p> <p>Andre fokusområde som også bør følges opp framover er bremmen rundt Hallingskarvet, områdene øst for Fanitullvegen, Aurlandsfjellet og Gravdalen.</p>

Handlingsprogram for Nordfjella 2015-2018.
Utkast 20.01.2015 til behandling i fylkesutvalgene

	<p>Dette vil være et krevende prosjekt der et kompetent fagmiljø må få i oppdrag å utføre oppgaven i henhold til en nærmere prosjektbeskrivelse. Norsk villreinsenter Sør bør i tilstrekkelig grad involveres.</p>
<i>Aktører og ansvar</i>	<p>Prosjektledelse: Fylkesmannen i Sogn og Fjordane</p> <p>Prosjektgruppe: Alle berørte kommuner, fylkeskommuner og fylkesmenn, samt en representant fra villreinnemnda og en representant fra villreinutvalget.</p> <p>Annen deltakelse: Reiselivsnæring, turistforeningen, Jernbaneverket, Statens Vegvesen og regulanter involveres etter behov.</p> <p>Faglig gjennomføring: konsulentbistand</p>
<i>Tidsplan</i>	2015-2017
<i>Finansiering</i>	<p>I utgangspunktet anslås en samlet kostnad på 450.000 kroner. Gjennom prosjektarbeidet skal det vurderes om det er behov for å utvide prosjektet faglig, økonomisk og/eller tidsmessig.</p> <p>Finansiering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planmidler: 200.000 kroner. • Søke staten v/Miljødirektoratet: 250.000 kroner

Tiltak 3	<i>Kommunale planoppgaver</i>
<i>Beskrivelse</i>	<p>For at den regionale planens intensjoner skal realiseres, må planens føringer innarbeides i ulike planer i de enkelte kommuner.</p> <p>Kommuneplaner</p> <p>Den regionale planen gir ingen juridisk binding. Det skjer i kommuneplaner som alle kommuner jevnlig skal utarbeide/rullere.</p> <p>For å følge opp intensjonene fra den regionale planen, må føringene innarbeides i den enkelte kommunes kommuneplan ved neste rullering.</p> <p>Motorferdselsplaner</p> <p>Kommunene bør utarbeide planer/retningslinjer for motorferdsel i utmark i henhold til reglene i Lov om motorisert ferdsel i utmark og vassdrag, samt Miljøverndepartementets rundskriv T-1/96.</p> <p>Kommunene bør søke å samordne sine motorferdselsplaner med sikte på å redusere det samlede volumet.</p> <p>Sti- og løypeplaner</p> <p>Retningslinjene forutsetter at kommunene har sti- og løypeplaner, som kanalisere ferdselen, for å unngå konflikt med villrein.</p> <p>Sti- og løypeplanene bør også vurdere behov for nye stier og løyper i nasjonalt villreinområde når det er viktig av hensyn til villreinen, av sikkerhetsmessige hensyn, eller av hensyn til den helhetlige forvaltningen av Hallingskarvet nasjonalpark.</p> <p>Kommunene bør samordne sine sti- og løypeplaner der traséene henger naturlig</p>

Handlingsprogram for Nordfjella 2015-2018.
Utkast 20.01.2015 til behandling i fylkesutvalgene

	sammen. Likedan bør turistforeningen/turlag involveres der det er naturlig. Eventuelle forslag til omlegging av stier og løyper som berører verneområdene må avklares med, og godkjennes av, vernestyrene.
<i>Aktører og ansvar</i>	Alle kommunene i dialog med berørte aktører. Fylkeskommunene skal stimulere til dialog om disse planoppgavene over kommunegrensene. Det årlige "stormøtet" blir en viktig arena for erfaringsutveksling og dialog.
<i>Tidsplan</i>	Det er ønskelig at alle disse tiltakene skjer snarest mulig, men kommunene må selv avgjøre framdriften. Det er viktig med fortløpende oppfølging.
<i>Finansiering</i>	Dekkes av hver enkelt kommunene

Tiltak 4	Friluftsliv og villrein
<i>Beskrivelse</i>	<p>Både villrein og friluftsliv skal ha sin plass i Nordfjella. Det skal søkes å legge til rette for best mulig sameksistens.</p> <p>Informasjon</p> <p>God informasjon om villrein til brukerne av fjellet kan være viktig, både for å skåne villrein mot forstyrrelser og for å øke kunnskap og opplevelsesverdien for de besøkende.</p> <p>Ved viktige innfallsporter bør det derfor skiltes at man beveger seg inn i leveområder for villrein. Skiltene bør si noe om sårbarhet og om villreinens plass i kulturhistorien. Og det bør gis enkle regler for adferd.</p> <p>Dette må sees i sammenheng med andre relevante informasjonsprosjekter.</p> <p>Varslingsrutiner</p> <p>I lange perioder kan villreinen av ulike årsaker være fraværende i leveområdene. Dette er til dels også gode turområder.</p> <p>Dersom man kan få etablert effektive rutiner for varsling når villrein er på vei inn i områdene og man umiddelbart stopper opp løypekjøring, kan kanskje løypenettene utvides også i slike områder. Det forutsetter at villreinen ikke blir skadelidende.</p> <p>Mulighetene for slike løsninger skal utredes og vurderes nærmere. SNO, Fjellstyrenes oppsynstjeneste og villreinfaglige miljøer må trekkes inn i vurderingene.</p> <p>Vurdere omlegging av sti- og løypestraséer</p> <p>Eksisterende sti- og løypenett innenfor planområdet kan være i konflikt med villrein. I tett dialog med turistforeningene og andre sti-/løypeansvarlige bør mulighetene for omlegging av hensyn til villrein vurderes.</p>
<i>Aktører og ansvar</i>	<p>Prosjektledelse: Buskerud fylkeskommune</p> <p>Prosjektgruppe: Minimum en representant fra henholdsvis en kommune i hvert fylke, en fylkeskommune, en fylkesmann, en representant fra villreinnemnda og</p>

Handlingsprogram for Nordfjella 2015-2018.
Utkast 20.01.2015 til behandling i fylkesutvalgene

	<p>en representant fra villreinutvalget.</p> <p>Annen deltakelse: Berørte kommuner, fylkesmenn, villreinfaglig kompetanse, reiselivsnæring og turistforeningen inviteres inn i prosjektet på en hensiktsmessig måte.</p> <p>Faglig gjennomføring: konsulentbistand</p>
<i>Tidsplan</i>	2016-2017
<i>Finansiering</i>	<p>Anslått total kostnad for utredningsprosjektet: 300.000 kroner.</p> <p>Konkrete tiltak som må skje lokalt kommer i tillegg.</p> <p>Finansiering av utredningsarbeidet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planmidler: 150.000 kroner. • Søke fylkesmennene om 3x50.000 kroner (totalt 150.000). <p>Kommunene bør kunne delta med midler i eventuelle konkrete skiltings- og informasjonstiltak.</p>

<i>Tiltak 5</i>	<i>Kvammadalen</i>
<i>Beskrivelse</i>	<p>Dersom Aurland kommune ønsker å utvikle reiseliv i Kvammadalen, må dette detaljplanlegges og konsekvensutredes i regi av kommunen selv.</p> <p>En viktig del av planen vil også være sti- og løypeplan som kanalisere ferdselen og organiserte aktiviteter bort fra villreinområdene.</p>
<i>Aktører og ansvar</i>	Aurland kommune
<i>Tidsplan</i>	Avgjøres av Aurland kommune
<i>Finansiering</i>	Aurland kommune

<i>Tiltak 6</i>	<i>Veger og villrein</i>
<i>Beskrivelse</i>	<p>Veger er en barriere for villreinen. Dette skyldes dels trafikken, men også fysiske hindre som høye brøytekanter og autovern.</p> <p>Det skal gjennomføres en kartlegging av forholdene langs Fv. 50 (Hol-Aurland) og Fv. 243 (Aurland-Lærdal) med sikte på å forbedre trekkmulighetene.</p>
<i>Aktører og ansvar</i>	<p>Prosjektledelse: Sogn og Fjordane fylkeskommune</p> <p>Prosjektgruppe: Representant fra kommunene Aurland, Lærdal og/eller Hol, en fra Buskerud fylkeskommune, samt en fra villreinnemnda.</p> <p>Annen deltakelse: Statens Vegvesen involveres etter behov.</p> <p>Faglig gjennomføring: konsulentbistand</p>

Handlingsprogram for Nordfjella 2015-2018.
Utkast 20.01.2015 til behandling i fylkesutvalgene

<i>Tidsplan</i>	2015
<i>Finansiering</i>	50.000 kroner som dekkes av planmidler. Finansiering av kostnader til eventuelle konkrete tiltak drøftes med samferdselsmyndighetene gjennom selve prosjektet.

<i>Tiltak 7</i>	<i>Villreinfokus i vilkårsrevisjoner</i>
<i>Beskrivelse</i>	<p>Mange vassdragsreguleringer i villreinområdene har demt ned viktige beiteområder og trekkveger. Konsesjonene ble i svært stor grad gitt uten tanke for villrein.</p> <p>Flere vassdragskonsesjoner i Nordfjella står nå foran vilkårsrevisjon.</p> <p>Det er viktig at hensyn til villrein, ut fra nyeste kunnskap, så langt mulig innarbeides i disse. Som del av dette bør både vilkårene for det enkelte vassdrag, og konsesjoner i området som helhet vurderes.</p> <p>Problemstillingen på generelt nivå ble våren 2014 satt på dagsorden av Miljødirektoratet og Norges vassdrags- og energidirektorat.</p> <p>Et eventuelt Nordfjellaprojekt må ta utgangspunkt i dette.</p> <p>Som en start skal det tas initiativ til et møte med Miljødirektoratet og Norges vassdrags- og energidirektorat for å drøfte mulighetene for et samarbeidsprosjekt. Målsettingen er å få til en helhetlig vurdering når de enkelte konsesjonssøknader i dette fjellområdet behandles. Dette er særlig viktig i fokusområdene (jfr. tiltak 2).</p>
<i>Aktører og ansvar</i>	<p>Fylkeskommunene, berørte kommuner, representanter fra villreinnemnda og villreinutvalget inviteres med.</p> <p>Sekretariatet tar initiativ til et møte.</p>
<i>Tidsplan</i>	2015
<i>Finansiering</i>	Ingen direkte kostnader knyttet til dialogmøte. Kostnader og kostnadsfordeling vurderes nærmere ved eventuell realisering.

<i>Tiltak 8</i>	<i>Dialog med Forsvaret om lavtflyging</i>
<i>Beskrivelse</i>	<p>Forsvarets aktiviteter kan være i konflikt med villreinens behov. Retningslinjene i den regionale planen sier derfor at Forsvaret bør vise hensyn til villreinens behov og være særlig varsom med aktiviteter i kalvingstiden.</p> <p>For å få til en konstruktiv dialog med Forsvaret om rammer for deres virksomhet i og over villreinområdene skal det tas initiativ til dialog med Forsvaret om dette.</p> <p>Siden problemstillingen gjelder alle villreinfjell, bør andre fjellområder og sentrale miljømyndigheter inviteres med i denne dialogen. Representanter fra villreinnemnda og villreinutvalget bør inviteres med.</p>

Handlingsprogram for Nordfjella 2015-2018.
Utkast 20.01.2015 til behandling i fylkesutvalgene

<i>Aktører og ansvar</i>	Sekretariatet tar initiativ til et møte. Alle fylkeskommunene involveres.
<i>Tidsplan</i>	2015
<i>Finansiering</i>	Ingen direkte kostnader knyttet til dialogmøte.

Tiltak 9	<i>Videre oppfølging av Regional plan for Nordfjella</i>
<i>Beskrivelse</i>	<p>Alle planer skal med jevne mellomrom rulleres for å fange opp endrede forutsetninger.</p> <p>Fylkeskommunene vil i sin neste planstrategi (2016) vurdere når første rulling av den regionale arealplanen skal skje. Det forutsettes enighet fylkeskommunene imellom om dette spørsmålet. Generelt anbefales det at vedtatt plan får virke noe tid før den rulleres.</p> <p>Plan- og bygningsloven forutsetter årlig rulling av handlingsprogram for regionale planer. I den regionale planen er dette beskrevet slik: <i>Så snart den regionale planen er vedtatt av fylkestingene og tatt til orientering i Miljøverndepartementet (jfr. plan- og bygningslovens §8-4), vil det bli utarbeidet et første handlingsprogram for Nordfjellaplanen. Det vil ta utgangspunkt i dette handlingsplankapitlet.</i></p> <p>Foreliggende dokument er første generasjon handlingsprogram. Den legges i sin helhet fram for fylkestingene etter at Nordfjellarådet har behandlet det.</p> <p>De årlige rullinger av handlingsprogrammet vil etter dette bli behandlet i Nordfjellarådet. Viktige konklusjoner og økonomiske konsekvenser for fylkeskommunene vil bli innarbeidet i den enkelte fylkeskommunes årlige budsjett og handlingsprogram.</p>
<i>Aktører og ansvar</i>	<i>Ansvar:</i> Fylkeskommunene v/sekretariatet i tett samarbeid med Nordfjellarådet.
<i>Tidsplan</i>	Årlig
<i>Finansiering</i>	Inngår i sekretariatsoppgaven.

Sekretariat

Sekretariatet foreslås inntil videre lagt til Buskerud fylkeskommune. Hordaland fylkeskommune og Sogn og Fjordane fylkeskommune bidrar med 30.000 kroner per år for å dekke lønn og driftskostnader.

Sammenstilt gjennomføringsplan

Tabellen viser anslått total kostnad og andel som dekkes av midler overført fra Regional plan for Hardangervidda. Øvrig finansiering må skaffes gjennom eksterne søknader om tilskudd og/eller interne bevilgninger før tiltakene settes i gang.

I tillegg forutsettes egeninnsats fra alle parter.

	Midler overført fra regional plan (planmidler)	Behov for statlig finansiering	Fylkes- kommunal kostnad	Anslått samlet kostnad 2015-2018
1. Nordfjellarådet (drift av Rådet)	100.000			100.000
2. Oppfølging av fokusområder	200.000	250.00		450.000
3. Kommunale planoppgaver				
4. Friluftsliv og villrein	150.000	150.000		300.000
5. Kvammadalen				
6. Veger og villrein	50.000			50.000
7. Villreinfokus i vilkårsrevisjoner				
8. Dialog med forsvaret om lavtflyging				
9. Videre oppfølging av regional plan for Nordfjella				
Foreløpig udisponert – til oppfølgende prosjekter	179.000			179.000
Sekretariat 2015-2018 (90.000 per år)			360.000	360.000
SUM	679.000	400.000	360.000	1.439.000